

سوالات درس ۵

۱- اصطلاح یا نام مناسب برای هر جمله بنویسید .

الف) به طور کلی به حوادثی که بر اثر فرایندهای طبیعی در کره زمین رخ می دهد می گویند .

پاسخ (مخاطرات طبیعی

ب) به حجم آبی که در زمان مشخص از یک مقطع معین رود عبور می کند ، می گویند.

پاسخ (آبدهی رود

ج) به شبکه زهکشی هر رود و انشعابات آن در منطقه ای وسیع قرار دارد ، را می گویند .

پاسخ (حوضه آبخیز

د) از معمولی ترین نوع خشکسالی می باشد .

پاسخ (خشکسالی آب و هوایی

۲- جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید .؟

۱- منشأ درون زمینی:

مثال : الف) آتشفشان

ب).....(زمین لرزه * - سونامی *)

الف) منشأ مخاطرات طبیعی :

مثال : الف).....(طوفان * - صاعقه * ...)

۲- منشأ برون زمینی :

ب) سیل

ب) لیتوسفر زمین یکپارچه نیست و در محل های معین گسستگی دارد و تشکیل واحدهایی را می دهد که به هر

یک گفته می شود .

پاسخ (صفحه یا پلیت

ج) محل زمین لرزه ها و مرز ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر دارد .

پاسخ (صفحات

د) جابجایی زمین در امتداد روی می دهد .

پاسخ (گسل فعال

ه) خشکسالی یک دوره کم آبی است که طی آن یک منطقه با کمبود غیرمنتظره و ذخیره آبی مواجه می شود

پاسخ (بارش

۳- چرا در کشور ما برخی مخاطرات طبیعی مانند زمین لرزه، زمین لغزش، سیل و خشکسالی بیش از دیگر حوادث رخ می دهد؟

پاسخ (با توجه به موقعیت جغرافیایی و نوع ناهمواری ها .

۴- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را تشخیص دهید.؟

الف) در پوسته حرکت همرفتی مواد موجب حرکت صفحات نسبت به هم می شود.

پاسخ (غلط ، گوشته فوقانی درست می باشد)

ب) تقریباً هر ده سال یک بار زمین لرزه بالای عریشتر در ایران رخ می دهد .

پاسخ (صحیح

ج) معمولاً رودهایی که از دشت های وسیع عبور می کنند، بر اثر وقوع سیل به آرامی سرریز می شوند .

پاسخ (غلط، به سرعت درست است)

د) مناطقی که دچار خشکسالی می شوند، تغییر می کنند و ثابت نیستند .

پاسخ (صحیح

۵- هریک از عبارت زیر در داخل پرانتز با خط ردن کلمه نادرست کامل کنید.؟

الف) میزان تخریب و خسارت های ناشی از نزدیک شدن گسل های همگرا نسبت به سایر گسل ها (کمتر - بیشتر) است.

ب) دشت سیلابی در اغلب ایام سال (خشک - مرطوب) است .

ج) هر قدر حوضه آبخیز یک رود (کوچک تر - وسیع تر) باشد آبدهی آن بیشتر است .

د) با ازبین رفتن پوشش گیاهی، نفوذپذیری خاک (کاهش - افزایش) می یابد و سرعت رواناب حاصل از بارش (

کمتر - بیشتر) می شود .

۶- درکادر زیر پاسخ مناسب را برای جمله های زیر انتخاب کنید.؟

شبکه زهکشی - زمین لغزش - ریشتر - مرکالی - زیربُری رودخانه ای

الف) برای اندازه گیری میزان تخریب ناشی از یک زمین لرزه (شدت) مقیاس .

پاسخ) مرکالی

ب) به مجموعه هررود و انشعابات آن می گویند .

پاسخ (شبکه زهکشی

ج) مهم ترین و خسارت بارتترین حرکات دامنه ای است .

پاسخ (زمین لغزش

د) از فراوان ترین نوع لغزش های دامنه ای است .

پاسخ (زیربُری رودخانه ای

۷- به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.؟

الف) چه عواملی در درک عمل زمین لرزه اهمیت زیادی دارد؟

پاسخ (شناخت موقعیت گسل ها

ب) به ناحیه ای از سطح زمین که روی کانون زلزله قرار دارد، گفته می شود؟

پاسخ (مرکز سطحی زمین لرزه

ج) برای اندازه گیری مقدار انرژی که زمین لرزه آزاد می کند (بزرگی) از چه مقیاسی استفاده می شود؟

پاسخ (ریشتر

د) هر چه شکل حوضه آبخیز درازتر و کشیده تر باشد، سیل خیزی آن بیشتر است یا کمتر؟

پاسخ (کمتر

۸- چه عواملی رابطه مستقیمی با سیل خیزی رود دارد؟

پاسخ) شکل حوضه - شیب و تعداد انشعابات حوضه

۹- سطح دشت سیلابی در زمان وقوع سیلاب های فصلی از چه رسوبات آبرفتی پوشیده است؟

پاسخ (رس - شن و قلوه سنگ

۱۰- مناطق ذکر شده زیر، در کدام کمر بند زلزله خیز جهان قرار دارد؟

الف) هند (.....) (ب) استرالیا (.....) (ج) آفریقا (.....)

پاسخ (الف) آلپ - هیمالیا (ب) کمر بند اقیانوس آرام (ج) آلپ - هیمالیا

۱۱- گزینه درست را انتخاب کنید.؟

الف) شدیدترین تنش زمین لرزه در ... آن روی می دهد؟

۱) امتداد گسل های فعال () ۲) مرکز سطحی () ۳) نقطه کانونی (*) ۴) موقعیت گسل های ()

ب) ایران در مرکز کدام کمر بند زلزله خیز جهان قرار دارد.؟

۱) اقیانوس آرام () ۲) آلپ - هیمالیا (*) ۳) اقیانوس اطلس () ۴) اقیانوس آرام - اطلس ()

ج) اگر حجم آب رودخانه از میانگین سالیانه آبدهی آن بیشتر شود چه پدیده ای رخ می دهد.؟

۱) زلزله () ۲) خشکسالی () ۳) زمین لغزش () ۴) سیل (*)

د) کدام نوع بارش ها تأثیر بیشتری در ناپایداری و ایجاد زمین لغزش می شود.؟

۱) شدت آنها بیشتر و مدت آن ها کمتر است () ۲) شدت آن ها کمتر و مدت آن ها کمتر است ()

۳) شدت آن ها بیشتر و مدت آن ها بیشتر است () ۴) شدت آن ها کمتر و مدت آن ها بیشتر است (*)

ه) چه مناطقی در مقابل خشکسالی ها حساس تر و آسیب پذیرترند.؟

۱) مناطق خشک و نیمه خشک (*) ۲) مناطق مرطوب و نیمه سرد ()

۳) مناطق نیمه خشک و نیمه سرد () ۴) مناطق مرطوب و خشک ()

۱۲- در بین عناصر آب و هوایی چه عواملی نقش مهمی در وقوع سیل دارد؟

پاسخ (حجم بارش و مدت زمان بارش

۱۳- اهمیت شبکه زهکشی چیست ؟

پاسخ (جمع آوری و تخلیه آب حاصل از بارش در سطح زمین

۱۴- چرا در حوضه های گرد مدت بیشتری صرف می شود تا آبراهه ها خارج شوند ؟

پاسخ (زیرا در حوضه های گرد به علت انشعابات پراکنده سرشاخه ها که طول آن ها تقریباً به یک اندازه است ، همه جریان ها هم زمان به خروجی می رسند و موجب سرریز و وقوع سیل می شوند .

۱۵- انسان چگونه موجب وقوع و تشدید سیل می شود ؟

پاسخ (۱- احداث سازه های نامناسب در مسیر رودها ۲- ریختن زباله های شهری با نخاله های ساختمانی ۳- از بین بردن پوشش گیاهی ، بوته کنی ، چرای بی رویه دام ها در حوضه آبخیز .

۱۶- چهار گروه اصلی حرکت های دامنه ای را نام ببرید ؟

پاسخ (ریزش - خزش - جریان گلی - زمین لغزش

۱۷- مهمترین عوامل مؤثر در ایجاد زمین لغزش ها را ذکر کنید ؟

پاسخ (۱- بارش سنگین ۲- ذوب برف ۳- زمین لرزه ۴- فوران های آتشفشانی ۵- فعالیت های انسانی روی دامنه ها

۱۸- در کدام دامنه ها زمین لغزش مستعد تر می باشند ؟

پاسخ (دامنه هایی که شیب زیادی دارند و حجم زیادی از رسوبات فرسایش یافته و ناپیوسته سطح آن ها را پوشانده است .

۱۹- چرا خطرات خشکسالی بیش از خشکی است ؟

پاسخ (زیرا پوشش گیاهی با زندگی جانوری هر منطقه با نوع آب و هوای آن (خشک یا مرطوب) سازگار شده است و وقتی بارش منطقه از میانگین کمتر می شود موجودات زنده نمی توانند با شرایط جدید سازگار شوند .

۲۰- پیامد خشکسالی را بنویسید ؟

پاسخ (۱- کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی ۲- مهاجرت ساکنان مناطقی که دچار خشکسالی می شوند ۳- از بین رفتن گیاهان و جانوران یا مهاجرت برخی گونه ها ۴- کاهش ذخایر آب سطحی و زیرزمینی یا خشک شدن آن ها ۵- افزایش ریزگردها و حرکت آن ها به سمت سکونتگاه ها .

۲۱- مهمترین پیامد خشکسالی کدام است ؟

پاسخ (کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی

۲۲- مهمترین علل افزایش خشکسالی ها در دهه های اخیر را نام ببرید ؟

پاسخ (الف- گرم شدن آب و هوای کره زمین و بی نظمی های بارش در نتیجه تغییرات اقلیمی ب- افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب، نبود مدیریت صحیح و بهره برداری نادرست از منابع آب سطحی و زیرزمینی .